

Inkomstgapet mellan stad och land när urbaniseringen är snabb – Kina från 2002 till 2023

BJÖRN GUSTAFSSON, TERRY SICULAR OCH CAI MENG

Björn Gustafsson är pensionerad professor från Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

Bjorn.Gustafsson@socwork.gu.se

Terry Sicular är pensionerad professor från Western University, London, Kanada, sicular@uwo.ca.

Cai Meng har doktorsexamen i nationalekonomi och arbetar vid Minzu University, Beijing, Kina. caimeng@muc.edu.cn

Vi tackar deltagare vid tre internationella konferenser hösten 2025 och vintern 2026 för synpunkter på den längre engelskspråkiga versionen, Sicular m fl (2026), som denna artikel baseras på. Därtill tackar vi Almut Gustafsson, Bengt E R Johansson och Heather Congdon Fors för synpunkter på tidigare versioner av denna text samt Boris Gustafsson för hjälp med figurerna.

Vi studerar hur gapet i hushållsinkomst mellan stad och land i Kina utvecklats från år 2002 till 2023. Då var den ekonomiska tillväxten snabb och många flyttade från land till stad. I en sådan situation kan ett ofta använt sätt att definiera inkomstgapet mellan stad och land ifrågasättas, vilket motiverar att vi kompletterar med en alternativ definition. Beräkningar från hushållsdata visar ett minskat bidrag från inkomstgapet mellan stad och land till inkomstolikheten i hela Kina. Men under samma period ökade olikheten i hushållsinkomster såväl i städerna som på landsbygden.

Allt oftare kommer nyheter om Kina. Många handlar om landets allt betydelsefullare internationella roll som kan hänföras till att dess ekonomiska tillväxt varit avsevärt snabbare än i så gott som alla andra länder. Därtill kommer att den kinesiska befolkningen är större än summan av USA:s och EU:s befolkning.

Men vad händer inom Kina? Utvecklingen har medfört att numera är de genomsnittliga hushållsinkomsterna i Kina jämförbara med sådana som gäller i EU:s fattigare länder. Den mycket snabba ekonomiska tillväxten har lett till en snabb urbanisering i Kina som i stor utsträckning kan förstås mot bakgrund av att den genomsnittliga levnadsstandarden är avsevärt högre i städerna än på landsbygden.

Sedan 1990-talet har Kina även upplevt förändring mot större olikhet i hushållsinkomsternas fördelning. Att det existerar ett inkomstgap mellan stads- och landsbygdsbefolkningarna är inte unikt för Kina. Men i Kina har detta förstärkts av landets befolkningsregistrering och dess konsekvenser. Registreringens moderna historia tar sin början i slutet av 1950-talet när *hukou*-systemet infördes. Då kom gapet i inkomst mellan den förhållandevis välmående stadsbefolkningen och den avsevärt fattigare landsbygdsbefolkningen att institutionaliseras. Den ogynnsamma situationen för personer med status som landsbygdsinvånare avsåg hushållsmedlemmarnas sysselsättning, deras inkomster, tillgång till utbildning och möjligheter att nyttja offentliga tjänster.

Men balansen mellan befolkningen i Kinas städer och den på landsbygden har förändrats. Tidigare bodde en påfallande stor majoritet av Kinas invånare på landsbygden, numera bor majoriteten i en stad. År 2012 var det första gången i Kinas historia som antalet stadsinvånare var fler än landsbygdens befolkning. Även därefter har städernas andel av Kinas befolkning snabbt fortsatt att stiga och allt färre av landets invånare bor på landsby-

gden. Under senare år har även politik som inriktas mot stad respektive landsbygd förändrats på flera sätt.¹

Mot bakgrund av denna utveckling undersöker vi i denna artikel förändringar i inkomstgapet mellan personer som lever i Kinas städer och sådana som bor på dess landsbygd. Vi utvärderar det gängse sättet att mäta inkomstgapet mellan stad och land. Vidare presenterar vi nya skattningar av storleken av inkomstgapet mellan stad och land för perioden från 2002 till 2023, dess bidrag till inkomstolikhet i hela Kina och undersöker faktorer som ligger bakom gapets storlek.

För studien använder vi hushållsdata insamlade inom ramen för China Household Income Project (CHIP) som avser förhållanden under åren 2002, 2007, 2013, 2018 samt 2023. Vi redovisar storleken av bidraget från inkomstgapet mellan stad och land till inkomstolikheten i hela Kina. Dessa beräkningar genomförs på två sätt. I det ena utgår vi från varje hushålls boendestatus under samma år som inkomstdata avser. I det andra utgår vi från var hushållet bodde år 2002. På så sätt kan vi illustrera konsekvensen av den snabba urbanisering som ägde rum i Kina mellan åren 2002 och 2023.

Våra resultat anger att inkomstgapet mellan stad och land i Kina har minskat tydligt mellan åren 2002 och 2023. Men denna minskning innebar *inte* att inkomstolikheten mellan individer som levde i hela Kina sjönk. Detta då utvecklingen även innebar växande inkomstklyftor inom såväl städernas befolkning som inom landsbygdens befolkning (Kanbur m fl 2021; Zhang 2021).

Artikeln fortsätter med att i nästa avsnitt ge en bakgrund. I avsnitt 2 presenteras våra data och deras egenskaper. Skattningarna av inkomstgapet mellan stad och land redovisas i avsnitt 3. Avsnitt 4 ägnas åt att redogöra för hur mycket inkomstgapet mellan stad och land har bidragit till den totala inkomstolikheten i hela Kina. I avsnitt 5 redogörs för insikter som fås när inkomstfunktioner för invånare i städerna respektive på landsbygden skattas. Artikeln avslutas med att summera studien och dess resultat.²

1. Inkomstgap mellan stad och land, urbanisering och *hukou*

Mycket har skrivits om inkomstgapet mellan stad och land i Kina. Forskningen har rapporterat storleken av gapet och dess bidrag till landets inkomstolikhet.³ Studier har analyserat relationen mellan inkomstgapet och Kinas ekonomiska utveckling med avseende på urbanisering, finansiell inklusion och digitalisering.⁴ Många studier använder sig av data från

¹ Kinas ”Nya-typ Urbaniseringsplan (NtUP)” antogs år 2014. Planen innebar dels att ambitiösa mål sattes för städernas befolkningstillväxt fram till år 2020, dels att *hukou*-systemet skulle reformeras. En nyare plan, som gäller från år 2022, liksom andra dokument, anvisar ytterligare förändringar av *hukou*-systemet.

² En utförligare redogörelse av studien återfinns i Sicular m fl (2026).

³ Se t ex Kanbur m fl (2021); Luo m fl (2020); Sicular m fl (2007, 2020); Zhang (2021). För bredare mått på skillnader i levnadsstandard mellan stad och land se Liu och Li (2025).

⁴ Se t ex Yuan m fl (2020); Huang och Zhang (2019); Jiang m fl (2022).

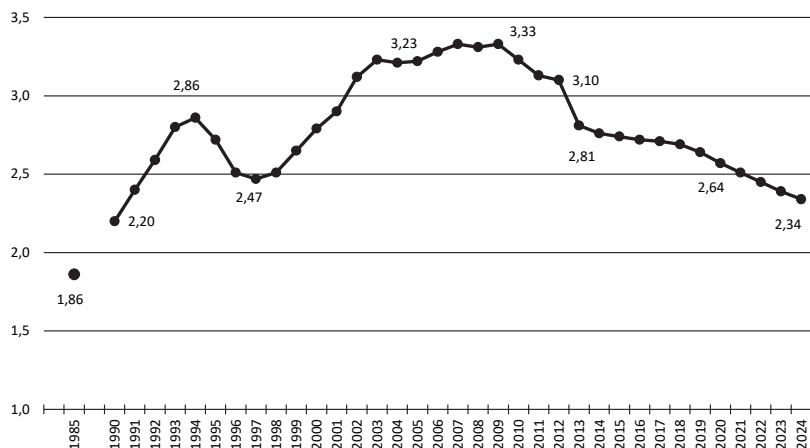
landets statistikmyndighet (National Bureau of Statistics, NBS) och har satt hushållens disponibla inkomster i centrum. I några studier skiljs mellan sådana hushåll vilka har formell status som urbana invånare (personer som har ett *hukou* på den plats där de bor) och migranter. Den senare kategorin består av personer som varaktigt bor i en stad men trots detta är registrerade på Kinas landsbygd. För en läsare med kännedom om förhållanden i Sverige och liknande länder ter sig existensen av den senare kategorin som främmande. Men, som vi kommer att diskutera, är sedan flera år en högst betydande andel av den befolkning som bor i Kinas städer registrerad på landsbygden.

Skattningar av inkomstgapets storlek mellan stad och land och dess utveckling överensstämmer i regel med vad figur 1 visar. Den visar kvoten mellan den genomsnittliga hushållsinkomsten för personer som bor i en stad och sådana som bor på landsbygden. Vi kan se att gapet steg i början av 1980-talet, och var som högst under åren 2008–09 samt några därpå följande år. År 2024 var städernas genomsnittliga disponibla inkomster per capita hela 2,34 gånger så höga som motsvarande inkomster bland hushåll på landsbygden. I internationell jämförelse är detta tal anmärkningsvärt högt (Kanbur m fl 2021; Sicular m fl 2007).

Kinas *hukou*-system infördes år 1958 för att kontrollera befolkningsrörelser och underlätta planeringen (Chan 2012; Zhang m fl 2019). Då registrerades varje person som boende i en stad eller på landsbygden. När registreringen genomfördes bodde en stor majoritet av landets invånare på landsbygden och var sysselsatta i jordbruk av självförsörjningskaraktär. Stadsinvånare och landsbygdsinvånare gavs helt olika roller. Städernas befolkning infogades i den statliga planeringen och fick en, jämfört med befolkningsmajoriteten, privilegierad situation. Det handlade om sysselsättning, bostad till en mycket låg hyra, tillgång till livsmedel och olika konsumtionsvaror. Den förhållandevis privilegierade situationen avsåg även tillgång till utbildning, sjukvård och pension. Landsbygdsbefolkningen hade i alla dessa avseenden en avsevärt sämre situation. Denna kom att organiseras i kollektiv som ålades att leverera jordbruksprodukter vilka betalades med relativt låga priser.

Med övergången från plan till marknad under de år som följde efter Maos död år 1976 förändrades i hög grad denna verklighet (Wang 2021; Song 2014). Hindren för geografisk rörlighet blev mindre. Några med landsbygdsregistrering flyttade, ofta temporärt, till en närbelägen stad. Sådana personer benämndes ofta som en del av ”den flytande befolkningen”.

När reformerna av Kinas ekonomiska system fortsatte lämnade än fler personer landsbygden. Särskilt stor blev migrationen till städerna efter år 2000 och många flyttade permanent (Fan och Li 2018; Wang 2021). Men eftersom flertalet flyttare inte gavs möjlighet att förändra sin registrering fortsatte de att betecknas som landsbygdsinvånare. Därigenom kom sådana personer att ha en mycket mer begränsad tillgång till vad deras likar med registrering i en stad kunde dra nytta av: den egna sysselsättningen,

Figur 1
Inkomstgapet mellan hushåll boende i stad och på landsbygd enligt NBS statistik för åren 1985–2024

Anm: Författarnas beräkningar utifrån NBS statistik om genomsnittlig inkomst per capita för hushåll boende i stad och land.

Källa: <https://data.stats.gov.cn/english/>.

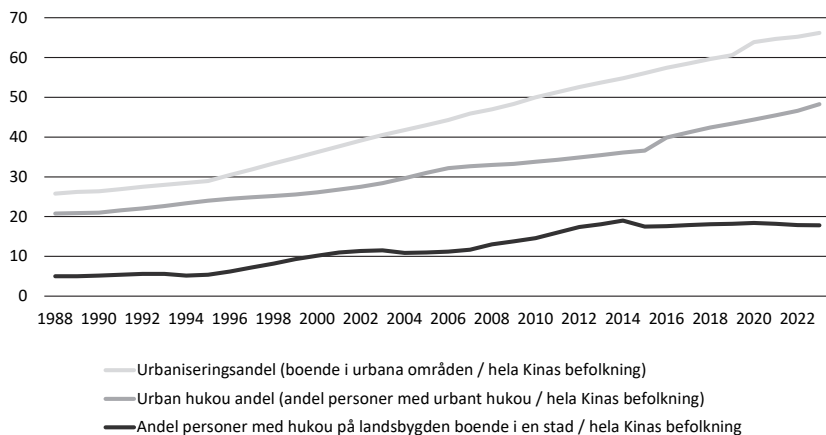
socialförsäkringsförmåner, en förhållandevis god utbildning för de egna barnen och (under en period) en subventionerad bostad (Chan 2012).

Reformer bort från sådan diskriminering av migranter till städerna skedde sent och långsamt. Bakgrunden var höga kostnader för att tillhandahålla relativt generösa villkor för migranterna (Wang 2021; Wong 2013, 2021). Under 1990-talet togs de första stegen att integrera personer med landsbygdsregistrering i städerna. En större förändring kom med "New-type Urbanization Plan (NtUP)", som var i kraft från år 2014 till år 2020. Detta måldokument följdes av andra som pekar ut hur migranter från landsbygden kan integreras i städernas befolkning.

Kinas förändring från ett land med en befolkningsmajoritet boende på landsbygden till att allt fler bor i en stad illustreras i figur 2. De tre tidserierna är alla uttryckta som andelar av Kinas totala befolkning. Den översta kurvan visar storleken av städernas befolkning utan hänsyn till vilken registrering hushållet har. Den mellersta serien anger den andel av Kinas befolkning som är registrerad i en stad. Genom att subtrahera den andra från den första serien fås den tredje serien. Denna visar alltså den andel av Kinas totala befolkning vilken var bosatt i det urbana Kina men som inte var registrerad i en stad. Det handlar om personer som ofta benämns som "migranter" eller som "medlemmar av den flytande befolkningen". Det är en befolkningsandel vars motsvarighet i dagens höginkomstländer har en närmast försumbar storlek. Men i Kina är innebörden av att vara registrerad som en del av städernas befolkning eller som en landsbygdsinvånare trots att hushållet bor i en stad, högst påtaglig (se även Whyte 2010).

En positiv aspekt av registreringssystemet är att Kina inte, som många låg- och medelinkomstländer, har mycket stora problem med utbredd slum i landets städer. Detta eftersom *hukou*-systemet har bromsat inflyttningen

Figur 2
Urbanisering i Kina
1988 till 2023. Befolk-
ningsandel med
urbant *hukou* och den
flytande befolkning-
en (procent av hela
Kinas befolkning)

Ann: Den flytande befolkningen består av personer som lever i en stad men som inte har ett urbant *hukou*.

Källa: Sicular m fl (2026).

från landsbygden till städerna. Men systemet innebär även en särbehandling av landets invånare efter deras formella status som stads- eller landsbygdsinvånare vilken troligen är okänd för invånare och politiker i dagens höginkomstländer.⁵

Vi ser i figur 2 att andelen av Kinas befolkning som bodde i en stad ökade mycket snabbt: från att vara mindre än 30 procent år 1995 till 39 procent år 2002 (det första året för vår analys) och vidare till 50 procent år 2010. Därefter fortsatte den snabba ökningen. När detta skrivs bor hela två tredjedelar av Kinas totala befolkning i en stad. Under de år som redovisas i figur 2 var Kinas födelseöverskott litet. Det innebär att ökningen av städernas befolkningsandel till allra största del beror på migrationen från land till stad och att somliga platser omklassificerades från att räknas som landsbygd till att betecknas som del av en stad.⁶

Vi kommenterar nu mer ingående utvecklingen av storleken av den ”flytande befolkningen”, dvs personer med registrering på landsbygden men som bor i en stad. Sådana personer utgjorde vid mitten av 1990-talet fem procent av Kinas totalbefolkning. Deras andel steg till tio procent vid början av 2000-talet och även därefter fortsatte expansionen. Men vid 2010-talets mitt avstannade ökningen. När denna artikel skrivs bor var

⁵ I denna artikel diskuteras inte att i dagens Kina registreras personer även efter etnisk tillhörighet. Detta sker i den text på de nationella identitetskort som alla vuxna invånare i Kina har. I dag finns 56 officiella etniska kategorier varav den antalsmässigt helt dominerande är Han med 92 procent av landets totala befolkning. För mer om etnisk tillhörighet och inkomst i Kina se t ex Gustafsson m fl (2021).

⁶ Chan (2012) uppskattar att bara 15 procent av befolkningsökningen i städerna mellan åren 2000 och 2010 var resultatet av födelseöverskott. Detta kan jämföras med att 43 procent av ökningen kunde tillskrivas migrationens netto och att 42 procent kunde hänföras till omklassificering av landsbygdsområden till att betecknas som tillhörande en stad. Att områden omklassificerades var i sin tur ofta ett resultat av migrationen från land till stad.

femte av Kinas många invånare i en stad utan att ha stadsbefolkningens status. Det handlar om ett antal personer som är större än summan av den totala befolkningen i Tyskland och Storbritannien, två av Europas befolkningsrikaste länder. Alltså är ”den flytande befolkningen” till sin storlek högst betydande.

2. Data, mätande och definitioner

För vår analys används data insamlade inom ramen för China Household Income Project (CHIP) för åren 2002, 2007, 2013, 2018 och 2023.⁷ Dessa undersökningar är stickprov vars storlek, beroende på vilket år som avses, varierar mellan 57 000 och 90 000 individer. CHIP samlade in uppgifter såväl från hushåll som bodde i Kinas städer som från sådana som bodde på landsbygden. Detaljerad information med avseende på inkomst, *hukou* och annat noterades.

Stickproven i CHIP är upprepade tvärsnitt med hög grad av jämförbarhet över tiden. Vi redovisar här skattningar som är gjorda efter att först ha krävt att informationen ska ha samlats in från samma 12 provinser i alla fem undersökningarna. Vi använder sampelvikter konstruerade av den forskargrupp som ansvarade för CHIP.⁸

CHIP-data innehåller många variabler vilka insamlats av NBS inom ramen för de större stickprov som användes för att producera den officiella statistiken. Insamlingsmetoden innebär att varje hushåll som valts ut besöktes flera gånger under det år som detta ingick i undersökningen. I CHIP finns även variabler som insamlades med hjälp av frågeformulär som designats av den ansvariga forskargruppen.⁹ I denna studie tar vi hänsyn till att konsumentpriserna kan ha utvecklats olika för hushåll boende i en stad respektive på landet.¹⁰

De flesta studier av Kina som skiljer mellan befolkningen i städer och den på landsbygden använder information om var personerna bodde under samma år som information om inkomsterna samlades in. Men när urbaniseringen är snabb kan detta leda till tolkningsproblem. Platsen där hushållet bor kan ha omklassificerats från landsbygd till stad. Därtill kan personer som flyttat från land till stad ha andra uppmätta egenskaper än sådana som blir kvar på landsbygden. Därför kompletterar vi definitionen av vem som bor i stad respektive på landet genom att utgå från var personerna var bosatta det första året som vi studerar, dvs år 2002. Det innebär att det på så sätt beräknade inkomstgapet mellan stad och land inte påverkas av sådana

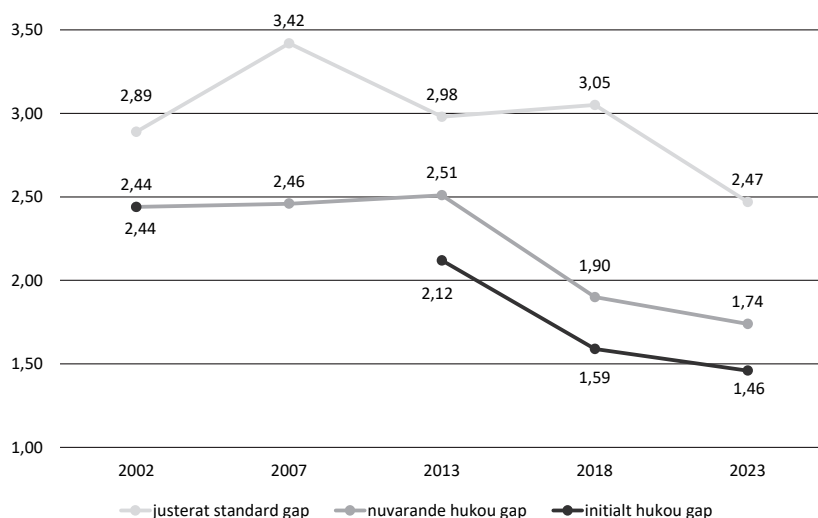
⁷ För en översikt av CHIP samt studier som använt CHIP och dess resultat se Cai m fl (2023) eller <https://bs.bnu.edu.cn/zgjmsrpfcdcsjk/sjjs/index.html>.

⁸ För utförligare information om sampelvikterna se Yue och Sicular (2017).

⁹ Vi beaktar här att NBS för år 2013 ändrade sättet att definiera hushållens disponibla inkomst. Förändringen innebar att den redovisade genomsnittliga inkomstnivån i Kinas städer blev två procent lägre samtidigt som den för landsbygden höjdes med sex procent.

¹⁰ Men då konsensus saknas om hur inkomst av att bo i eget hem bör beräknas i Kina har vi valt att avstå från att inkludera en sådan komponent.

Figur 3
Gap i medelinkomster mellan stad och land för Kina åren 2002 till 2023 beräknade under olika förutsättningar

Anm:

1. Den översta kurvan är beräknad utifrån hushållens nuvarande boendeort. Den har justerats för det brott i statistiken som inträffade år 2013.
2. Den mellersta kurvan visar kvoten mellan genomsnittlig inkomst bland personer som vid mätåret hade ett *hukou* i en stad och genomsnittlig inkomst bland individer som vid samma år hade ett landsbygdshukou.
3. Information om vilket *hukou* respondenterna ursprungligen hade finns inte noterad i CHIP för år 2007.

Källa: För källor till beräkningarna se Sicular m fl (2026).

flyttningar från land till stad vilka ägde rum efter år 2002 och heller inte av att platser där personen bor omklassificerats från landsbygd till stad efter 2002.

3. Skattningar av inkomstgapet mellan stad och landsbygd

I figur 3 återger vi tre skattningar av inkomstgapet mellan stadsbefolkning och befolkningen på Kinas landsbygd för perioden 2002 till 2023. Kurvorna skiljer sig åt genom sin konstruktion beroende på hur olika kategorier hushåll har klassificerats. Den övre kurvan visar det genomsnittliga inkomstgapet mellan befolkningarna i stad respektive på land. Den anger en ökning från år 2002 till 2007, minskning fram till år 2013, marginell ökning till år 2018 och därefter en minskning.¹¹ Den mellersta kurvan visar kvoten mellan personer i hushåll med *hukou* i stad respektive på land. Lägst är den kurva som har konstruerats utifrån information som bygger på var hushållet bodde under år 2002.

¹¹ Det visar sig att om hänsyn tas till att konsumentpriser kan ha utvecklats olika i städerna och på landsbygden hade detta så gott som ingen betydelse för de skattningar som här redovisas. Dock har vi i figuren tagit hänsyn till de definitionsförändringar av statistiken som genomfördes år 2013.

Kurvorna i figur 3 tyder på existensen av selektion med avseende på att flytta från land till stad. Enligt beräkningar utifrån platsen där hushållet bodde år 2002 föll stadsbefolkningens inkomstfördel från 2,44 år 2002 till 1,59 år 2018 och ytterligare till 1,43 år 2023. Förändringarna betyder alltså att den genomsnittliga inkomstvinsten från migration från landsbygd till stad minskat med tiden. Men varför har skillnaden mellan tidigare landsbysregistrerade och den urbana befolkningen inte helt eliminerats? Svaret kan vara att migranternas utbildning och andra inkomstrelaterade egenskaper i genomsnitt skiljer sig från motsvarande egenskaper hos personer som hela tiden hade ett urbant *hukou*. Men skälet kan även vara att personer som vuxit upp på landsbygden diskrimineras i städerna med avseende på vilket arbete de erbjuds och/eller vilka inkomster de kan förtjäna från ett förvärvsarbete.

4. Bidrag från inkomstgapet mellan stad och land till inkomstolikheten i hela Kina

Tidigare studier har funnit att inkomstgapet i Kina mellan invånare i stad och på land har bidragit mycket till att inkomstolikheten i hela Kina är stor. Vi frågar därför: Hur stort är bidraget från inkomstgapet mellan stad och land till inkomstolikheten i hela Kina för åren från 2002 till 2023? Vi besvarar frågan genom att dela upp inkomstolikheten med hjälp av sådana olikhetsindex som är additivt dekomponerbara. Denna egenskap innebär att den inkomstolikhet som beräknats för Kinas hela befolkning är lika med den vägda summan av inkomstolikhet inom befolkningen i stad respektive på land samt en term vilken uttrycker storleken av inkomstgapet mellan stad och land.¹²

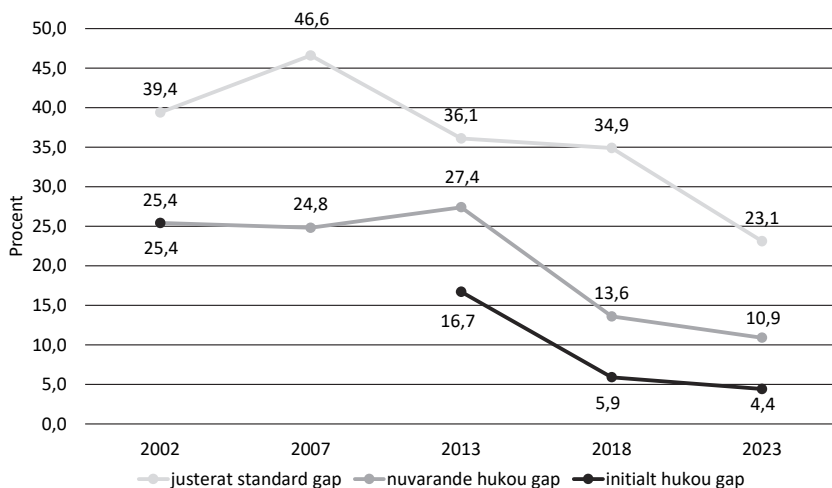
Vi genomför dekomponeringen och använder olika definitioner av vem som bor i en stad respektive på landet. Resultaten visas i figur 4.¹³ Där ser vi att bidraget från gapet som utgår från var hushållet var registrerat år 2002 är mindre än för de två andra gapen, något som gäller för alla år. Detta gap bidrog med 25 procent till inkomstolikheten år 2002 och sjönk till att bli blott fyra procent av den inkomstolikhet som uppmättes för år 2023.

Däremot är resultaten annorlunda för inkomstgap som beräknats under andra förutsättningar. Sant är att storleken av sådana inkomstgap minskat över tiden. Men betydelsen av skillnaden i medelinkomst mellan stad och land är fortfarande avsevärd år 2023. Eller annorlunda uttryckt: När beräkningar görs utifrån var personerna bodde år 2023 visar dessa att bostadsort och hushållsinkomstens storlek är förhållandevis starkt sammankopplade. Detta då något mer än en femtedel av inkomstolikheten i Kina

¹² Se Shorrocks (1984) och för tillämpning på förhållanden i Kina se t ex Su och Heshmati (2013). Vi har även genomfört dekomponeringen utifrån Theils index och resultaten är då snarlika. Den ofta använda Ginikoefficienten har inte egenskapen att vara additivt dekomponerbar.

¹³ När dessa resultat granskas bör man komma ihåg att inkomstolikheten beräknad för hela Kinas befolkning har förändrats över den tid som här analyserats.

Figur 4
Bidraget från
inkomstgapet mel-
lan stad och land till
inkomstolikheten i
hela Kina beräknat
under tre olika förut-
sättningar. Procent

Anm: Beräkningarna grundas på dekomponering av indexet *Mean Logarithmic Deviation*.
Källa: Författarnas beräkningar utifrån CHIP-data.

som helhet kan hänföras till att städernas befolkning hade högre inkomst än befolkningen som samma år bodde på landsbygden.

För att summera vad som diskuterats i dessa avsnitt: Resultaten från dekomponeringen av inkomstolikheten i Kina varierar väsentligt beroende på vilken definition av boende i stad respektive på landsbygd som tillämpas. Om vi använder en definition som utgår från var hushållet bor samma år som inkomsten mäts finner vi att inkomstgapet mellan hushåll boende i stad respektive på landsbygden fortfarande är ett väsentligt skäl till att inkomstolikheten är stor i dagens Kina. Men om vi utgår från om hushållet bodde i stad eller på landsbygd år 2002 visar resultaten att var hushållet bodde detta år snarast var ganska oväsentligt för de inkomstskillnader som uppmättes år 2023. Mellan dessa år flyttade en stor andel av landsbygdsbefolkningen från landsbygd till stad. Sådana hushåll hade större förmåga att förtjäna en god inkomst än sådana som stannade kvar på landsbygden.

5. Varför har den nuvarande stadsbefolkningen högre inkomster än den på landsbygden?

Vi undersöker nu varför Kinas stadsbefolkning har en högre inkomst än landsbygdens befolkning. För detta använder vi den analysmetod som introducerades av Oaxaca och Blinder och som sedan blivit vitt spridd. Metoden innebär att vi beräknar betydelsen av skillnader i de två befolkningsgruppernas karakteristika respektive deras avkastning.¹⁴ Vi genomför denna analys för de två åren 2013 och 2023. Dessa år har valts eftersom de

¹⁴ Andra studier som tillämpar Oaxaca-Blinder dekomponering för att analysera inkomstgapet mellan stad och land i Kina är Sicular m fl (2007) och Su och Heshmati (2013).

speglar villkor före respektive efter den kraftiga urbaniseringen och de politikförändringar som förknippas med NtUP (Ny typ av UrbaniseringsPlan).

Analysen genomfördes i olika steg som utförligare rapporteras i Sicular m fl (2026). Det första är att skatta två ekvationer enligt vilka logaritmen av hushållsinkomst per capita relateras till variabler som mäter hushållens egenskaper. Det vill säga vi skattar en ekvation för stadsbefolkningen, en annan för landsbygdsbefolkningen. Det andra steget är att med hjälp av dessa skattningar dekomponera de genomsnittliga skillnaderna i hushållsinkomst per capita mellan personer i stads- och landsbygdshushåll.

Vilka slutsatser följer av denna analys? Vi finner att det finns avsevärda skillnader mellan stads- och landsbygdsbefolkningen med avseende på egenskaper som uppmäts vid samma tidpunkt. Till exempel har Kinas stadsbefolkning i genomsnitt en bättre hälsa än befolkningen på landsbygden. Ett annat exempel är att en avsevärt större andel av stadsbefolkningen är medlemmar i Kinas kommunistiska parti. Ett sådant medlemskap kan vara korrelerat med tillgång till nätverk, personens ambitioner och duglighet, dvs egenskaper som i sin tur påverkar ett hushålls inkomster.

Vi finner att mellan åren 2013 och 2023 skedde en viss utjämning mellan stads- och landsbygdsbefolkningen med avseende på några egenskaper som mäts i våra data.

Ett exempel är att gapet i utbildningens längd minskade mellan befolkningen i städerna och den på landsbygden. Men vi finner även att skillnaden i avkastning på utbildning mellan stadsbefolkningen och landsbygdsbefolkningen ökade mellan dessa två år. Det senare kan ges olika tolkningar.

6. Slutkommentar

I denna artikel har vi studerat hur gapet i inkomst mellan personer boende i stad och på landsbygd i Kina förändrades mellan åren 2002 och 2023. Under denna period upplevde Kina en mycket snabb ekonomisk tillväxt och landet urbaniserades i synnerligen hög takt. Politiken förändrades, om än långsamt, mot att personer med registrering på landsbygden i mindre grad än tidigare negativt särbehandlades. Analysen har genomförts även utnyttjande den alternativa förutsättningen att utgå från var hushållet bodde år 2002. På så sätt fås en bild av betydelsen av den snabba urbanisering som ägde rum i Kina mellan åren 2002 och 2023.

En central slutsats är att inkomstgapet i Kina mellan personer boende i stad och på land minskade mellan åren 2002 och 2023. Men samtidigt ökade inkomstolikheten inom såväl stadsbefolkningen som inom landsbygdsbefolkningen. Kina som helhet förändrades *inte* mot ett land med en mindre ojämn inkomstfördelning. Snarare innebar utvecklingen (under periodens första år) att inkomstfördelningen i Kina som helhet blev mer ojämn.

Vad ligger bakom den minskade betydelsen av inkomstgapet mellan stad och land i Kina? Våra analyser pekar på flera faktorer. Många flyttade från land till stad och dessutom var denna migration selektiv. Centralt

är att personer som lämnade landsbygden för att bo i en stad hade bättre förutsättningar att förtjäna en god inkomst än sådana som blev kvar på landsbygden. Dessutom skedde en omklassificering av flera områden. Dessa var ofta belägna i utkanten av en stad och betecknades förr som landsbygd men kom senare att räknas som en del av en stad.

Inkomstgapet mellan stad och land har även påverkats av flera politikförändringar. Det är sant att Kinas landsbygdsbefolkning fortfarande har en mycket sämre tillgång till pensioner och andra transfereringar än landets stadsbefolkning. Dessutom kan landsbygdens befolkning inte på samma sätt som städernas invånare med registrering i en stad dra nytta av offentligt tillhandahållna och finansierade tjänster.

Men det är också sant att det, till skillnad från tidigare, numera finns rudimentära pensioner för äldre personer som bor på Kinas landsbygd. Därtill har en process startat som inneburit att betydelsen av hushållets *hukou* reducerats eller t o m eliminerats i Kinas städer med liten eller medelstor befolkning. Vi kan därför sluta oss till att även om dagens offentliga politik fortsätter att gynna den registrerade stadsbefolkningen framför den som är registrerad på landsbygden finns tecken på förändring.

REFERENSER

- Cai, M, B Gustafsson och J Knight (2023), *Economic Transformation and Income Distribution in China over Three Decades*, Cambridge Elements, Elements in Development Economics, Cambridge University Press, Cambridge, Open Access, tillgänglig online.
- Chan, K W (2012), "Crossing the 50 Percent Population Rubicon: Can China Urbanize to Prosperity?", *Eurasian Geography and Economics*, vol 53, s 63–86.
- Fan, C och T Li (2018), "Familization of Rural–Urban Migration in China: Evidence from the 2011 and 2015 National Floating Population Surveys", *Area Development and Policy*, vol 4, s 134–156.
- Gustafsson, B, R Hasmath och S Ding (red) (2021), *Ethnicity and Inequality in China*, Routledge, Abingdon, Oxtun.
- Huang, Y och Y Zhang (2019), "Financial Inclusion and Urban–Rural Income Inequality: Long-run and Short-run Relationships", *Emerging Markets Finance and Trade*, vol 56, s 457–471.
- Jiang, Q, Y Li och H Si (2022), "Digital Economy Development and the Urban–Rural Income Gap: Intensifying or Reducing", *Land*, vol 11, s 1–23.
- Kanbur, R, Y Wang och Z Zhang (2021), "The Great Chinese Inequality Turn-around", *Journal of Comparative Economics*, vol 49, s 467–482.
- Liu, S och H Li (2025), "Urban–Rural Inequality in China", i Gustafsson, B och X Yang (red), *Handbook on Inequality in China*, Edward Elgar, Cheltenham UK.
- Luo, C, S Li och T Sicular (2020), "The Long-term Evolution of National Income Inequality and Rural Poverty in China", *China Economic Review*, vol 62, 101465.
- Shorrocks, A (1984), "Inequality Decomposition by Population Subgroups", *Econometrica*, vol 52, s 1369–1385.
- Sicular, T, M Cai och B Gustafsson (2026), "The Urban–Rural Income Gap during Rapid Urbanization: The Case of China, 2002–2023", uppsats presenterad senast vid konferens om Kinas ekonomi, Universitetet i Manchester, Storbritannien, februari 2026.
- Sicular, T, S Li, X Yue och H Sato (2020), "Changing Trends in China's Inequality: Key Issues and Main Findings", i Sicular, T, S Li, X Yue och H Sato (red), *Changing Trends in China's Inequality*, Oxford University Press, New York.
- Sicular, T, X Yue, B A Gustafsson och S Li (2007), "The Urban–Rural Income Gap and Income Inequality in China", *Review of Income and Wealth*, vol 53, s 93–126.
- Song, Y (2014), "What Should Economists Know about the Current Chinese Hukou System?", *China Economic Review*, vol 29, s 200–212.
- Su, B och A Heshmati (2013), "Analysis of the Determinants of Income and Income Gap between Urban and Rural", *China Economic Policy Review*, vol 2, s 1–30.

Wang, X (2021), "Permits, Points, and Permanent Household Registration: Recalibrating Hukou Policy under "Top-level Design", *Journal of Current Chinese Affairs*, vol 49, s 269–290.

Whyte, M K (2010), *One Country, Two Societies*, Harvard University Press, Cambridge MA.

Wong, C (2013), "Paying for Urbanization in China", i Bahl, R W, J F Linn och D L Wetzel (red), *Financing Metropolitan Governments in Developing Countries*, Lincoln Institute of Land Policy, Cambridge MA.

Wong, C (2021), "Plus Ça Change: Three Decades of Fiscal Policy and Central–Local Relations in China", *China: An International Journal*, vol 19, s 1–31.

Yuan Y, M Wang, Y Zhu, X Huang och X Xiong (2020), "Urbanization's Effects on the

Urban-Rural Income Gap in China: A Meta-Regression Analysis", *Land Use Policy*, vol 99, 104995.

Yue, X och T Sicular (2017), 附录 I: CHIP 权重构建 (2007 年和 2013 年) [Appendix I: Construction of CHIP Weights (2007 and 2013)], i Li, S, X Yue, T Sicular och H Sato (red), 中国收入分配的最新变化 [Recent Changes in the Pattern of Income Distribution in China] (s 679–708), Zhongguo Caizheng Jingji Chubanshe, Beijing.

Zhang, J (2021), "A Survey on Income Inequality in China", *Journal of Economic Literature*, vol 59, s 1191–1239.

Zhang, J, R Wang, och C Lu (2019), "A Quantitative Analysis of Hukou Reform in Chinese Cities: 2000–2016", *Growth and Change*, vol 50, s 201–221.